

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassó-, kis- és nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszu-aszói, kőhalmi, medgyesi, nagy-sinki, segesvári és szent-ágothai kir. járásbírók hivatalos hirdetője.

MÉGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

SZERKESZTŐSÉG:

Brassó, Csergepiacz 148 sz., I. emelet, hol a szerkesztő naponként 4-5 óra között található. Kis-Küküllőmegyét érdeklő közlemények, Gyöngyössy István szerkesztőhöz Dicső-Szent-Mártonba küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

KIADÓ-HIVATAL

Alexi könyvnyomdája, Színház-utca 95. szám, hova az előfizetési és hirdetési díjak bérmentve küldendők.

Hirdetések és Nyilt-tér előre fizetendő.

ELŐFIZETESI ÁR

helyben házhöz hordva vagy vidékre postán küldve. Egész évre 7 frt, fél évre 3 frt 50 kr, negyed évre 1 frt 80 kr. Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:

4 hasábos garmond-sor vagy annak helye 5 kr. (1-10 sor 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirdetéseknek kedvezmény. Minden egyes hirdetés után még külön 30 kr. helyeg-díj fizetendő. Nyilttéri közlemény sora 10 kr.

HIRDETÉSEK FELVETETNEK:

Brassóban a kiadóhivatalban. **Budapestben** Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus) Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát. **Bécsben**: Daube G. L. és társa Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik Oppelik Alajos, Dukes M.; **Berlinben**: Rudolf Mosse **Frankfurtban**: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

Nemes alapítvány.

Midőn a németek két nagy költőjüket eltemették volt, tudósaik azon veszték össze: Goethe volt-e nagyobb, vagy Schiller? s a vita elkeseredéssel folyt mindaddig, míg az élesnyelvű Heine találó mondása: „örüljétek, hogy két ilyen legényetek volt” — a vitának örök időre véget nem vetett.

E történelmi adománnyal jut eszünkbe, valahányszor itt vagy amott a kérdést bonczolgatják: brassói magyar tannyelvű középiskolánk melyike a legjobb, melyike legéletrevalóbb, ha épen bizonyítgatásképp majd ennek, majd annak, ezen vagy azon gyöngéjére utalunk.

Nem illik-e rájuk is, mit Heine ama két költőről mondott? Ne hasonlítgassuk össze, ne vitassuk, melyik jobb a másiknál, de örvendjünk, hogy vannak, hogy bírjuk őket.

Heine beszélt, de tenni több mint beszélni s mit Heine szóval mondott ama két költőről, azt tettben, nemes tettben cselekedte városunk egy derék polgára, e négy magyar tannyelvű középiskolával szemben.

Mint értesülünk, Nagy István úr, a brassói takarékszövetkezet nagyérdemű igazgatója s nagykereskedő, e négy középiskola mindegyikének ösztöndíjak szervezése céljából 2000—2000 forintot alapítványt ajándékozott, hogy annak kamatján ez iskolák mindegyikén egy-egy szegény sorsu tanuló nyerhessen ki képeztetést.

Áldozatkészségéről s jótékonyágáról régóta ismert polgártársunk ez újabb nemes tette dicséretünkre, magasztalásunkra nem szorul; nem néki tömjént hinteni fogtunk tollat, de igenis kötelességünknek tartjuk, e nagylelkű adomány jelentőségéről szólni.

Négy szegény sorsu, jó előmenetelt tanúsító székely fiú számára örök időkre teremtette meg Nagy István alapítványa a lehetőséget, hogy középiskolai tanulmányait a brassói magyar tannyelvű középiskolák egyikén végezhesse. — Ki székely népiünk szegényes anyagi viszonyait ismeri, a ki tudja, hány tehetséges fiú kénytelen tanulmányait évente megszakítani, mert nem rendelkezik az anyagi eszközök

felett, hogy azokat folytathassa, az s csak az tudja igazán méltányolni ez alapítvány valóban kulturális jelentőségét.

S ha jól értesültünk, úgy Nagy István úr ez alapítványra vonatkozó rendelkezése annak még kétszeres jelentőséget ad; ugyanis kikötötte, hogy hasonló körülmények között Romániában letelepedett magyar szülők gyermekei részesíttessenek előnyben, mi által ezeknek magyar hazájukba visszatelepődését, az elvesztettek visszatértét akarja lehetővé tenni. — A célzat, mely e rendelkezésben foglaltatik, oly nemes s oly életrevaló, hogy valóban tisztelettel kell annak adóznunk. A visszatelepítésnek ez a leg szebb, legeszményibb módja, mert a kivándorlottak legjavát törekszik visszanyerni a hazának.

Adja az ég, hogy Nagy István, ez eszme első művelője, ne legyen az utolsó, hogy akadjon követője e nemes törekvésében.

Hasonló irányu tevékenységre Brassó mintegy praedestinálva van, az annyi jó magyar vért elveszejtő határ mentén való fekvése által, de fájdalom, ez ideig ily irányban vajmi kevés történt, pedig Erdélynek alig van másik városa, melyben a gyermek iskoláztatása annyi költséggel járna, mint épen nálunk.

Míg Erdély majdnem minden középiskolája, még az államiak is — csak Déva s Udvarhelyre utalunk — convictussal van összekötve, addig itt Brassóban a tulajdonképeni középiskolák egyike sincs ilyennel kapcsolatban (eltekintve az inkább szakiskolai jelleggel bíró középipariskolától) s a szülők kénytelenek gyermekeiket tetemes költséggel egyes családoknál helyezni el, hol az elhelyezés egyrészt sokszorta drágább, másrészt pedig vajmi gyakran mi kevés biztosítékot nyújt, a sok nélkülözés árán iskoláztatott fiú gondozásáról.

Helyén valónak tartottuk itt, midőn dicsérrettel emeltük ki Nagy István nemes tetteit, utalni eme hiányra, melynek az iskolafentartók által mielőbb való orvoslása, hitünk szerint kötelesség.

Tekintve városunk mindinkább dráguló árviszonyait, tekintve azt, hogy a gyermekeiket iskoláztató szülők nagy része mily szegény, —

e hiányt föltétlenül pótlandónak tartjuk s bizvást mondhatjuk, hogy a brassói magyar tannyelvű középiskola, legyen az állami vagy felekezeti, csak úgy töltheti be egészen hivatását, ha módot nyújt a szegény szülőnek arra, hogy jóra való és tehetséges fiát abba olcsón is járathassa. Ez pedig csakis convictus szervezése által érhető el.

A mit Nagy István úr nemes adománya négy ifjúra tett lehetővé, így s ez uton, de csakis ez uton százaknak volna biztosítható.

Ez alapítvány utal e szükségre s ez utalásnak határozott kifejezést adni e helyen és ez alkalommal kötelességünk volt. Vajha hatása is az volna, hogy ez ügyet s kedvező megoldását a napirendre hozná, megvalósulását elősegítené!

Iskoláink évkönyveiben Nagy István neve és nemes tette arany betűkben fog tündöklenni mindenkori. Sok székely ifjú áldani fogja e nevet, melynek viselője lehetővé tette neki, hogy középiskolai pályáját, anyagi gondtól menten végezheté.

De nemcsak az iskolák, nem az alapítvány jövedelmén neveltek, — mi mindnyájan s a magyar haza, hálával tartozunk e nemes adománnyal s szívünk mélyéből fakad kívánságunk, hogy engedje még soká az egek ura, hogy Nagy István úr szép alapítványa áldásaiban gyönyörködhessek.

Jót tenni, földi életünk legszebb, legtisztább gyönyöre; élvezze e gyönyört soká, zavartalanul, a nemes jóltevő!

m. m.

Külföld.

Caprivi Olaszországban. A német kan-czellár tudvalevőleg nov. 5-én olasz földre érkezik, hogy Crispi miniszterelnököt meglátogassa. Noha hónapok óta várták a látogatást, noha Caprivi még a nyáron hivatalosan bejelentette magát az olasz miniszterelnöknek s noha ismeretes, hogy utazását nem készakarva, hanem másnemű sürgős teendői miatt halasztotta el, most, mikor a látogatás végre valószínűsül, Crispi összes külső és belső ellenségi iszonyu zajt csapnak a dologból s a legképtelenebb

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Szegény nénike!...

(Franziából.)

I.

Hajnal óta künn voltak a mezőn. Az ősztővér, daczos arc kifejezésű asszony, e száraz, fekete kis tücsök, luczernát gyűjtött, melyet aztán férje, egy jámbor tekintetű, hórihorgas legény, lassu, rendszeres mozgással rakott szekérre, míg egy szürke lovacska, kötőfékjével a kerékhez kötve, a melegtől tikkadtan szimatolta nagy melán a talajt.

Körülöttük a Beauce síkja terült el, mint egy napsütötte roppant tenger, a zöld lóhere, barna szántóföldek s arany kalászos tábláival tarkázva, melyek a látóhatár széleig hullámoztak, itt távol falvak palafőtte tornyai árbocként meredvén az égnek.

— Hej, Poiret!

E kiáltásra a két munkás felütötte fejét. A bárárdákon át nagy léptekkel, sietve közeledett feljűk egy atyafi.

— Poiret! — kiáltá, — velem kell jönnötök Franchevillebe. . . . Meghalt Rozália.

— A nénikém? . . . sikoltott az asszony megrezzenve.

— Az! — felelt az atyafi. — Az éjszaka szurták agyon vasvillával.

Férj és feleség megdöbbenve néztek egymásra.

— De . . . de hát ki szurta agyon? — kérde végre Poiret.

— Tudom is én! — felelé amaz. — Gyertek, nézzétek meg; ott vannak már a zsandárok is.

Az asszony, rémületéből magához térve, éles fejhangon, kétségbeesett mozdulatokkal kezdett el jajongani:

— Szegény nénikém! Jó Isten, lehetséges ez? Szegény néném! szegény nénikém!

A férj arca megőrizte paraszt egykedvűségét, de a kis lovat szerszámozva, folyton ismételtetve:

— Biz ez baj! Biz ez nagy baj!

— Meghiszem azt! — tódítá a másik paraszt, ki az újságot hozta. Aztán oda felelt az őt kérdéseivel ostromló asszonynak:

— Csak annyit tudok, a mennyit mondtam. Vasvillával megdögzözve találták reggel a konyhában. A villa szép, egészen új. Ennél többet egy kukkot se tudok.

Most már a ló is fel volt szerszámozva. A székér kiért az útra. Elől a deszkaulésen a két férfi ült nagy komolyan, míg hátul a friss luczernát Poiretné görnyedezett, görcsösen zokogva:

— Szegény néné! . . . Oh, én édes Istenem! Oh, én édes Jézusom!

II.

Rozáliát gazdagnak tartották. Életjáradékán kívül, melyet a püspök hagyott reá, kinél 30 éven át mint szakácsné szolgált, volt megtakarított pénzcskéje is vagy tízezer aranyfrank, melyet szekrénye fenekekén lepedők halmaza alatt rejtgetett egy dobozban s melyet — mint ez már zsugori vén asszonyok szokása — kamatra világit el nem helyezett volna. Poireté ismerték jól ezt a dobozt, mert a vén asszony örömet lelte benne, ha nyitogathatta előttük, szemük láttára vájkálhatott az aranyban s ilyenkor gyakran mondá: „Ez a tettek lesz, gyerekek, mind a tettek, de csak majd akkor, ha elpatkoltam.”

Erős tölgyfa skatulya volt a kincs rejteke, négy szögletén acél sarkakkal megerősítve s ellátva egy vert vasból készült fogóval, mely két karikára tekerődött kigyót ábrázolt.

Fájdalma hevében Poiretné nem gondolt a dobozra; egyedül nagynénjét sajnálta, a kedves nénit, ki oly jó volt hozzá, ki szülei halálakor magához vette őt, fölnevelte s kiházásította, hogy Poirethez mehessen, a jómódu Poirethez, tizenöt köblös földnek a gazdájához! Az ilyesmit nem lehet elfelejteni. — Szegény néné! Szegény néné!

gyanusításokra és támadásokra használják ürügyül. Még olyan hangok is akadnak, melyek szerint Caprivi azért megy Olaszországba, hogy mérsékelje Crispi harczi szándékait és különösen Tripolisra irányuló titkos terveit kiviteleről lebeszélje. E rosszindulatu koholmányok a legcsekélyebb figyelmet sem érdemlik. Régóta ismeretes, hogy Caprivi személyesen meg akar ismerkedni Crispivel, minthogy azonban őt egyszerű udvariasságból nem citálhatta Berlinbe, természetesen neki kell Olaszországba mennie. Hogy utazását ismételve elhalasztotta, az eléggé megmondja annak igazi és lényegileg egyetlen célját. Mint eddig, úgy most sem forog fenn aktuális szükség a két államférfi személyes érintkezésére. De találkozásuk kétségkívül csakis hasznára válhatik az eddigi szövetségi politikának. A két állam vezérlel államférfiának személyes találkozása a harmas-szövetség szilárdulásának bizonyítéka, habár a harmadik résztvevő állam nem is lesz képviselve értekezleteiken.

A nyugalom jele Portugáliában. Római diplomatai körök abból, hogy Collobiano gróf, Olaszország birodalmi követe, szabadságra ment, és abból, hogy az eddig Lissabon előtt horgonyzott két olasz hadihajó visszatérőben van Olaszországba, azt következtetik, hogy Portugalia belállapotában javulás állott be. Ha a helyzet még mindig feszült lenne és a portugál dinastiát, mely rokonságban áll az olaszszal, veszély fenyegetné, akkor sem Collobiano gróf nem ment volna szabadságra, sem az olasz hadihajók nem térnének vissza.

A szerb skupstina. A nemrég választott szerb skupstina első ülészaka a mai napra hivatott össze Belgrádba. Mikor olvassák fel a regenesség üzenetét, a formaszerű megalakulás előtt vagy után, arról még nincs hír. Az ülészakot megelőzőleg ismét válsági hírek keringtek a szerb fővárosban, melyekben volt is némi igazság. Egyes ministerek közt tényleg forogtak fenn összeütközések, a melyek azonban már elintéztettek. A kormány és Milán király viszonya az utóbbi időben szintén barátságosabbá vált s az offi- cizíusok már abbahagyták az ex-király elleni támadásokat. — Garasanin a legújabb hírek szerint szintén elfoglalja helyét a skupstinában s minthogy két kerületben választatott meg, a dunai kerület mandátumát tartja meg s így Tesarovacban lesz új választás.

Kereskedelmi szövetségünk Németországgal. A „Köln. Ztg.“ jelenti, hogy a birodalmi hivatalban folytatott tárgyalások folyamán az osztrák-magyar-német kereskedelmi szövetség ügyében eddig csak a kölcsönös kívánalmakat alapították meg és azon vitakoznak, hogy lehetne azokat kielégíteni? A tárgyalások folyama lassu, mert a frankfurti szerződés 11-ik §-a által teremtett nehézségek fölött nem igen lehet elsiklani. Egyelőre abban állapodtak meg, hogy a jövő év elején Németország és Ausztria-Magyarország bizottságai közös tanácskozássokat fognak tartani.

Belföld.

Az országházból. A képviselőház a jövő évi budget beterjesztése óta f. hó 27-én tartotta első érdemleges ülését. A nagy számban felgyűlt elnöki bejelentéseken kívül Csáky Albin gróf vallás- közoktatásügyi minister beterjesztette a közoktatás állapotáról szóló 19-ik jelentését, még pedig e jelentésnek a népoktatásra vonatkozó első részét. A ház a jelentést a közoktatásügyi bizottsághoz utasította. Wekerle

A rettenetes látvány szemléleténél, nagynénje fölismerhetetlen, vérpataokban fürdő holtteste előtt vad sikoltozásban tört ki. A következő napok a helyett, hogy enyhítették volna kétségbeesését, inkább öregbíteni látszának azt. Siránkozását csak a düh egy-egy rohama szakította félbe, melyben felkiáltott:

— Hát nem fogják el? . . . Nem vágják le a nyakát a gazembernek?

A crisis egy ily pillanatában adta tudtára a szerencsétlen Poiret, kit a kezéből kisiklott örökség gondolata folyton üldözött, hogy a dobozt is elrabolták. No hiszen megkapta a magáét a „szívtelen semmiházi, ki egyébre se tud gondolni a pénznel.“ . . . Oh, oh, szegény néni!

Elmult egy hét. A nagynéne ott nyugodott már a temetőben a kőkereszt árnyékában, melyet hugának kegyelele emelt sírjára; a gyilkos pedig ismeretlen maradt. Poiretné, kit a bosszuvágy dühe folyton izgatótt, nem engedett haragjából.

— Aztán mire való a rendőrség? Mire való, Poiret, mire?

— Isten a megmondhatója! — felelt sötéten Poiret.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Iskolarendszertől. (Vége következik.)

Sándor pénzügyminister pedig a szőlőterületnek nyújtandó állami kedvezményeikről nyújtott be törvényjavaslatot, melyre nézve már korábban ígéretet tett. E törvényjavaslatot előzetesen a pénzügyi és a közgazdasági bizottságok fogják tárgyalni. Ezután Szapáry Gyula gróf ministerelnök és Péchy Tamás házelnök javaslatára kimondotta a ház, hogy a budget tárgyalását november 4-ikén kezdi meg, a legközelebbi ülést pedig szerdán d. e. 10 órákor tartja, a mikor a lemondott Szathmáry György helyébe jegyzőt s ezen kívül több bizottsági tagot választanak, azután pedig az igazságügyi bizottság két jelentését tárgyalják le.

Igazságügyi reformok. Az igazságügyi kodifikációról a „Jog“ című lap után az a hír szárnyalt, hogy az igazságügyminister a bűnvádi eljárásai javaslatnak törvényhozási tárgyalását a jelen országgyűlés munkaprogramjából föltétlenül kizártnak tartja és egészen új javaslatot dolgoztat ki. Ellenkezőleg: az igazságügyminister utolsó budgetbeszédje alkalmával kijelentette, hogy az elődje által benyújtott bűnvádi eljárásai javaslatot általánosságban elfogadja és csak egyes részeiben kívánja átdolgoztatni. Így állván a dolog, a javaslat elkészítésének szempontjából mi sem áll annak útjában, hogy azzal a jelen országgyűlés foglalkozhassék és az utolsó ülészak van kiszemelve e reform megvalósítására.

Irányi Dániel az „Egyetértés“ 27-iki számában hosszabb nyilatkozatot tesz közzé a függetlenségi és 48-as pártban történt szakadásról. A nyilatkozat elején kiemeli, hogy nem tudja titkolni megújuló fájalmát a megtörtént szakadás miatt; azután részletesen beszéli el a szakadás történetét Szentkirályi Albert röpiratának megjelenésétől kezdve. Behatón polemizál Ugronnak kecskeméti és kolozsvári nyilatkozataival és előadja a tárgyalást, melyet Ugronnal folytatott, hogy a szakadás elhárítható legyen. Védi Ugron vádjaiával szemben nem csak a saját, hanem a pártkör eljárását is. A felelősséget a szakadásért, melyet szükségtelennek és erőszakosnak tart, valamint a szakadás következményeiért is teljesen Ugron Gáborra hárítja. Végül az egész ügyet a nagy közönség ítéletére bizza.

Irányi Dániel ezen nyilatkozatára Ugron Gábor a következő kijelentést teszi közzé az „O. É“-ben: „Egyelőre kijelentem, hogy Irányi Dániel úr mai nyilatkozatában valótlanság a következő tétel: — S miután az október 1-én hozott határozatot, melyben az 1884-iki program, tehát a personal unió a párt alapjának van kimondva, s azonfelül a 49-eskedés vádjá, mint rágalom visszautasítottik“ stb. Irányi úr határozati javaslatában a rágalom szó nem volt, különben azonnal elégtételt vettem volna azért. Rossz néven nem vehetem fogalom- és szócserejét Irányi úrnak, hisz sokat elfeled egy hónap alatt egy öreg ember. Budapest, 1890. október 26. Ugron Gábor.“

A román conferentia.

Folyó hó 27-én a nagy-szebeni „Római császár“-hoz címzett vendéglő nagy termében gyűltek egybe a román választókerületek bizalmi férfai, hogy nemzetiségük sérelmei(?) fölött tanácskozzanak.

Tíz óra tájban mintegy 400 személy volt egybegyűlve, köztük számos román pap és sok hölgy.

A gyűlést Dr. Ratiu nagy tetszéssel fogadott beszéddel nyitotta meg, ki üdvözlőlvén az egybegyűlteket, köszönetet mond megjelenésükért. Hangsúlyozza, hogy ha ez a gyűlés a haza ártalmára s a román nemzetiség elnyomására szolgáló igazságtalan törvények megváltoztatását fogja kívánni, akkor csak ama jogával él, mely minden jogállamban élő polgár sajátja. A bizottság csakis azon program és politikai magatartás fentartását javasolhatja, melyet a román nép képviselői a dualismus behozatala óta megállapítottak s egyhangulag elfogadtak.

Az 1887. évi conferentia egy oly emlékirat kidolgozásával bizott meg bennünket, — mondja tovább — mely a román nép összes sérelmi pontjait a trón számolya elé juttassa. A bizottság jelentéséből ki fog derülni, miért nem feleltünk meg eddig eme megbízatásnak.

Egy másik közös érdek, mely fölött tanácskoznunk kell, a gyakori politikai sajtópörök és több kiváló férfiunk üldöztetése révén legújabbán keletkezett általános elégtelenség, mely a kedélyeket az összes honpolgárok kárára folytonos izgatottságban tartja.

Rövid idő alatt több politikai sajtópör vétetett folyamatba s napilapjaink több szerkesztője, az ostrom-állapot idejéből származó kivételes törvények alapján, a legnagyobb szigorral sújtott. Ehhez egyéb üldözések is társultak, megújították a régi séb fájalmát, mert a törvényezikelyek özőnével sem lehet egy nép-

és régi házánk őslakóira nézve; de az Önök értelmes maguktartása és gondoskodása bizonyára úgy kormányozandja népünk hajóját, hogy a Scylla és Charydis szirtjeit elkerülheti.“

Ezután Dr. Lucaciu László terjeszti elő a román nemzeti párt központi bizottságának jelentését, melynek foglalata a következő:

„A mondottakból kitűnik, hogy a román nemzet politikai helyzete Magyarországon és Erdélyben nem javul, sőt rosszabbra fordult s úgy nemzeti érdekeink, valamint a közös haza szempontjából nagyon megnehezült. Még pedig:

1. A kormánynak a képviselők választása körüli eljárása miatt, mely lehetetlenné teszi, hogy az ország törvényhozásában részt vegyünk, ellenben az alkotmányos élet keretéből kizár és tétlen töprengésre kárhoztat bennünket.

2. Az 1868-iki nemzetiségi törvény ellenére alkotott törvények és rendeletek megakadályozzák ama jogunk gyakorlását, hogy ifjúságunkat nemzeti nyelvünkön képezzük s neveljük.

3. Időszaki sajtónk drákói üldözése által a politikai szabadság legszentebb joga sértetik meg.

4. Nemzeti ügyünket szívükön hordó férfaink lenéző üldöztetése által nemzeti öntudatunk elfojtását célozzák.

5. A kormány törvénytelen, illetéktelen és sértő módon avatkozik egyházi ügyeinkbe s egyházi életünkbe, mi által a vallási lelkiismeret nyugalma van veszélyeztetve.

6. A magyar időszaki sajtó valótlán és nem egy-szer galád árulkodásai által a trón, kormány s a művelt világ előtt gyanusítottunk, hogy ez által a nemzeti érdekeink ellen elkövetett merényleteket igazolhassák. A kormány nemcsak megengedi, hanem egyenesen felfogadja a magyar sajtót a mi gyanusításunkra.

7. Mindezen körülmények s eljárások által, a törvényszerűség, az állami érdekek s a magyar állameszme örve alatt, nemzeti életünk van megtámadva s nemzeti egyediségünk megsemmisítését szándékolják.

A nemzeti párt bizottsága ennek következtében a következő nyilatkozatot teszi:

1. A román nemzet sokkal nehezebbé vált helyzetére való tekintetből, nemzeti érdekeink megoltalmazására új és sokkal hatásosabb eszközök kívántatnak. A központi bizottság e hatásosabb küzdelmet föl nem vehette, a míg a román nép képviselőinek tanácsát, helybenhagyását és a határozott együttműködés ígéretét nem bírja.

2. A súlyos helyzet tekintetéből a nemzeti párt központi bizottsága újból tanácskozott a fölött, hogy az 1887-iki conferentia megbízásához képest emlékirat terjesztessék a trón elé, — a további lépéseket azonban ezen gyűlés rendelkezésétől tette függővé.

E jelentés felolvasása közben a jelenlévők az egyes enuntatiók alkalmával hatalmas éljenzésekben adtak kifejezést tetszésüknek s végezetül tomboló tetszészaj keletkezett.

Az elnök felhívta ezután a gyűlést, hogy hárminez tagu bizottságot alakítson, mely a jelentést tárgyalja és arról előterjesztést tegyen.

Ezt a bizottságot is egyhangulag megválasztották, mire az elnök az ülést bezárta azzal a megjegyzéssel, hogy a következő ülés idejét mielőbb tudatni fogja.

(Folytatása következik.)

Országos tornaversenyek.

Csáky Albin gróf vallás- és közoktatásügyi minister nagyjelentőségű rendeletet intézett Hegedűs Sándor országgyűlési képviselőhöz, mint a Nemzeti Tornaegylet elnökéhez. A rendelet a tanulók országos tornaversenyeinek meghonosítását mondja ki és ezzel fontos lépést tesz a testi nevelés reformjának és kifejlesztésének útján. Melegen üdvözlőjk s itt közöljük a minister rendeletét egész terjedelmében:

Azon tapasztalatok, melyeket az európai államok kormányai ujabban a katonai szolgálatra alkalmatlan egyének nagy számaránya, továbbá a halandósági viszonyok alakulása tekintetében szereztek, úgyszintén a folytonos panaszok, a melyek az ifjúság szellemi túlterhelésének káros hatásáról felhangzanak, arra engednek következtetni, hogy a test edzésére és nevelésére már az iskolában, különösen pedig a közép és felsőbb tanintézetekben az eddiginél nagyobb gondot kell fordítani. Egyrészt a tananyag terjedelmének nagyobbodása, a tanítás céljainak és eszközeinek módosítása s különösen a tudományok mélyebb kiműveléséből eredő szaktanítás alkalmazása, másrészt a bonyolultabb társadalmi viszonyok követelményei majdnem kizárólag az értelmi nevelés felé terelték az iskolai munkásságot, miközben a testi nevelés, a melynek ellensúlyoznia kellett volna a szellemi erő-

nevelés ez aránytalanságát, már régebben meghonosították és rendes tantárggyá tették az iskolában a tornát, melyhez később az általános hadkötelezettség behozatalával, a katonai rendgyakorlatok, sőt némely államban a katonai fegyvergyakorlatok is járultak. — Bármily üdvös hatásának mutatkozott azonban a rendszeres tornaoktatás, teljesen még sem szüntette meg a fenforgó bajokat, mert a rendszeres tornaoktatás a maga szigorú fegyelmeivel, a vezényszókhöz kötött gyakorlataival, a serdültebb tanulók cselekvési szabadságának bizonyos fokig szükséges előmozdítását nem vette s nem vehette figyelembe. E cselekvési szabadságnak — kellő korlátok között — helyt kell adni a nevelésben, mert az iskola feladata nemcsak az, hogy érdemes polgárokat neveljen a hazának, hanem olyanokat, kikben megvan a cselekvés elszántsága, a nehéz helyzetekbe való beletalálás képessége, a kezdeményezés és vezetés energiája, az akadályok legyőzésének akarata és ereje. Különösen az utóbbi, a verseny ápolása részesült igen csekély figyelemben felsőbb iskoláinkban, holott az ifjúságnak a másokkal mérkőzés és próbálkozás iránt való természetes hajlandósága, feltéve, hogy túlzott nagyra-vágyássá nem fajul, minden idők tanúsága szerint a nevelésnek nagyrabecsült eszköze volt. A jellem ilyenmő kialakulását elősegítheti a tanítás kellő módja s az elméleti tárgyak keretében meghonosított verseny is, de kiválóan alkalmasnak látszanak e célra a rendszeres tornán kívül a testedző tornajátékok, a sport különböző nemei s főleg a versenyjátékok, szóval oly gyakorlatok, melyek a tanulónak alkalmat adnak, hogy testi erejét, edzettségét, ügyességét, találékonyságát szabad mozgulatokban, merész önelhatározással s valóban cselekvőleg fejlessze ki.

A nyugati nagy államok mindegyike állást foglalt már a testi nevelés keretének ilyenmő kitágítása mellett s azon nagyszerű mozgalmak, melyekkel külföldön állam és társadalom ezen ügy iránt való érdeklődésüket tanúsítják, sürgős kötelességünké teszik, hogy mi is a cselekvés terére lépjünk. Viszonyaink közt az első lépést itt is a kormánynak kell megtennie s minthogy egészséges nemzedékek nevelésében az iskolának van legnagyobb része, úgy érzem, hogy engem illet meg e téren a kezdeményezés. Tervem, hivatott tényezők közreműködésével s az ifjúság versenyzési szellemének felhasználásával országos torna-versenyt létesíteni, mely nem csak a formális tornamutatványokra, hanem némely az ifjúság nevelésének körébe beillendő sportnemekre s testedző játékokra is kiterjedne. — E versenyben részt vehetne minden egyetemi, vagy felsőbb iskolai hallgató, úgyszintén minden tanuló, ki valamely középiskolának felső négy osztályába, vagy a polgári iskola 5—6. osztályába, vagy tanítóképező intézetbe, vagy végre oly szakiskolába jár, a melybe csak négy középiskolai osztályt végzett ifjak vehetők fel és a ki erkölcsi viseletből legalább is szabályszerű érdemjegyet kapott. — A versenyben résztvevő tanulók az illető intézet igazgatósága által volnának a verseny rendezésével megbízott s általam kinevezendő központi rendező bizottságnál záros határidő alatt bejelentendők, mi végből a verseny ideje s programja az összes részvételre jogosító tanintézeteken (azokon is, melyek nem állanak közvetlen vezetésem alatt), ki lesz hirdetendő.

Az első versenyt Budapesten az 1891 év nyarán, valamely alkalmas szabad téren, például a vérmezőn, vagy az Orczy-kert versenypályáján óhajtanám megtartatni. Minden egyes verseny egy vagy több pályadíjjal köttetné össze. Pályadíjban részesülhetnének a versenyző tanulókon kívül esetleg azon intézetek is, (elismerő oklevél alakjában), melyekben a testgyakorlat a versenyen szerzett tapasztalatok szerint sikerrel műveltetik. — A mi a pályadíjakat illeti, tekintve a nagyfontosságú cél, magam is készségesen tűzendek ki a rendelkezésemre álló dotációk terhére egy vagy több pályadíjat. A tornaverseny tornaügyi kiállításal volna kapcsolatba hozható s esetleg oly ünnepélylyé válhatnék, mely a testgyakorlás ügye érdekében állandósítható is volna. A verseny alkalmával a vagyonosabb tanulók köteleztetnének a fővárosi időzés költségeinek fedezésére, a szegényebbek részére ingyen lakás volna a fővárosi tanintézetekben berendezhető, melyek a nyári szünidőben úgy is üresen állanak. A feljövők többi költségeiről esetleg az illető város is, melyben az intézet van, közadakozás, helyi tornaegyletek stb. hozzájárulása útján képes volna gondoskodni.

Ezek előrebocsátása után felkérem Czimed által a Nemzeti Tornaegyletet, mint erre leghivatottabb testületet, hogy a fent előadottak figyelembe vételével a jövő évben megtartandó országos tornaverseny részletes programjára nézve javaslatot kidolgozni és azt

mielőbb ide fölterjeszteni szíveskedjék. Köszönettel venném, ha a versenykedvnek pályadíjakkal való fokozásához Czimed vezetése alatti egyesület is hozzájárulna és ilyenek felajánlása érdekében a hasonló egyesületek körében, — a melyeket különben magam is felszólítani kívánok — erre mozgalmat indítani szíveskednék. Tájékoztatóul végre azt is megjegyzem, hogy a katonai szolgálat szempontjából fontos erőgyakorlatok (menetelés, ugrás, stb.) és a testedző játékok is belevonandók a program keretébe s hogy az utóbbiaknál különösen a nemzetünkönél hagyományos ifjúsági testedző játékok motívumai volnának felhasználandók.

Kis-küküllőmegyei krónika.

(Egy kir. törvényszéki elnök búcsuja. — Színészeti.)

Igen szép és megható ünnepélyt rendezett az erzsébetvárosi kir. törvényszék és területéhez tartozó járásbíróságok bírói és hivatalnoki kara szeretve-tisztelt főnöke, Nagy Lajos elnök nyugalomba vonulása alkalmából okt. 25-én Erzsébetvárosban.

Este 7 órakor jelentek meg az elnök tisztelői és hivatalársai lakásán, hol Gilyén Lajos töle megszokott hévvel, lendületes beszédben vett búcsút, mire Nagy Lajos elnök elérzékenyült hangon mondott e nem várt megtiszteltetésért köszönetet.

Ezután az örmény kath. gymnasium dísztermében fényes lakomára gyűltek össze a társadalom minden rétegéből, férfiak és díszes hölgy-közönség. Az első pohárköszöntőt báró Apor Zoltán törvényszéki bíró mondta a távozó, humanus és igazságos elnökre, majd Gilyén Lajos emlékezett meg ékes szavakban az elnök köztiszteltetésben álló családjáról; Dr. Issekutz Viktor pedig a város; Márkovits plebános a róm. kath. egyházközség; Körösi honvédhadnagy az ott állomásozó honvéd tisztikar nevében mondott szobránál-szebb sikerült pohárköszöntőket a 40 évig közszerepben szolgált távozó elnökre. A komoly és ünnepies színt öltött társaság az elnök elvételével s a helybeli cigány zenekar hangjainál az éjféltutáni órákban oszlott el.

Színészeti. A Szigethy Jenő igazgatása alatt álló színtársulat, mely most Dicső-Szentmártonban gyenge pártolás mellett játszik, f. hó 26-án adta elő Jakabffy Gáborné, Krecsányi Katalin első felléptével a „Vereshaju” cz. darabot közepes számú közönség előtt. Jakabfiné (Kata) míg egyfelől kellemes, csengő hangjával gyönyörködtette a közönséget, mely tapsokban és ujjazásokban csaknem kifogyhatatlan volt, addig másfelől rutinizott színésznőnek mutatta be magát, kit a társulat egyik legjobb erejéül kell elismernünk. — Igen melegen ajánljuk tehát — írja levelezőnk — kedvelt énekesnőnket műpártoló közönségünk figyelmébe, kinek jutalomjátéka november hó 1-én lesz „Vadgalamb” című legújabb eredeti népszínművel.

NAPI HIREK.

Személyi hir. Mint örömmel értesülünk, Dr. Papp Árpád, a helybeli magyar társadalom bár ifjú, de lelkes s buzgó tagja s a magyar kaszinó titkára, a napokban Maros-Vásárhelyt fényes sikerrel tette le az ügyvédi vizsgát. Számos ismerőseivel együtt mi is őszintén gratulálunk városunk e legifjabb ügyvédének a kitünő eredményhez, melynek méltó folytatást óhajtunk a közel jövőben.

A baróthi gazdasági felső népiskola gazdasága ez évben egy hold földről 260 métermázsa tisztított cukorrépát szállított be a botfalvi cukorgyárhoz, mely eredmény fényes bizonyítéka annak, hogy a jól és gondosan művelt talaj szép hozamot ad és jól fizeti a cukorrépa-termelő munkásságát.

Kis-küküllőmegyei vasút. Megbízható forrásból vett értesülésem alapján — írja dicső-szentmártoni levelezőnk — jövő hó folytán Kis-Küküllő vármegye alispánjának elnöklété alatt, egy a vármegye területén építendő helyi érdekű vasút ügyében birtokossági elértekezlet lesz. Gratulálunk ezen életrevaló mozgalomhoz!

Ref. egyházkerületi közgyűlés Debreczenben. A Tiszán-inneni ev. ref. egyház kerületének közgyűlésén a főiskolai törvények módosításának pontjánál, György Endre országgyűlési képviselő indítványára, azt határozta, hogy a ki mást párbajra hív ki, vagy a kihívást elfogadja, az a főiskola kötelékéből kilépettnek tekintetik.

Izsó Miklós síremléke. A fővárosi kerepesi temető egy műbecsü emlékszoborral gazdagodott, melyet Izsó Miklós, oly korán elhunyt genialis szobrászunk sírja fölé állított a kegyelet és a lángelme iránti

hódolat. A véletlen kedvező fordulata, hogy míg mi nap a főváros közönsége ugyancsak a kerepesi-úti temetőben a magyar színeszet úttörői emlékének áldozott, tegnapelőtt a magyar szobrászat úttörője: Izsó Miklós iránt rótták le hálátartozását, ünnepségek közt leleplezvé az élete virágában elhunyt művész sírja fölé közadakozásból emelt emlékszobrot. Ez az emlék életnagyságban örökíti meg Izsót. Dolgozó öltöny van rajta s egyik kezében véső, a másikban kalapács. S mozdulatában, jól eltalált arcán szinte látszik a tetterő, az alkotás vágya, melyet a korai halál megsemmisített. A másodrendű karrarai márványból faragott szobor, mely Mátrai Lajos szobrász tanár művészi vésője alól került ki, márvány és terméskő talapzaton áll, melyre ez van vésve: „Izsó Miklós 1831—1875.” „Emelték közadakozásból 1890.” Ez emlék leleplezése tegnap délelőtt 11 órakor folyt le. A komor téli idő, a szálingozó hóhelyek daczára, nagyszámú közönség vonult ki a temetőbe s főleg művész körökből jelentek meg sokan.

A farkasok garázdálkodásáról már is sok vidékről érkeznek jelentések. A korán beköszöntött tél miatt, mint a nagyváradi „Szabadság” jelenti, Bihar-vármegyében számos község határára megjelentek az ordások. Békényér, Győrös és Kisháza községek vidékén egész csordákban barangolnak a farkasok s minden útjukba kerülő háziállatot felfalnak. Néhány nap óta nem mulik el egy éjjel sem, hogy a fenevadak legalább négy lovat meg ne egyenek. E miatt a tenkei szolgabíróság elhatározta, hogy közelebből a farkasok ellen hivatalos hajtóvadászatot rendez.

Moltke gróf 90-ik születésnapja. A Moltke-ünnep részleteiről a következőket írják Berlinből: Moltkét 25-én reggeli 9 órakor a berlini tanító-dalegylet ének előadásával üdvözölte, ezután a tábornagy, övéi szerencsekívánatait fogadta. Fél tíz órakor kezdődött az összes vezérkari tisztek és hivatalnokok tisztelgése. A második gárdaezred és a gárdabeli vértések első százada az összes zászlókkal fél tizenkettőkor érkeztek meg a győzelmi emlékhöz. Az említett csapatok zászlókkal nemsokára Moltke palotája elé mentek, a ki fedetlen fővel jelenvén meg az erkélyen, elvonultak előtte a zászlókkal, melyeket azután a tábornagy lakására vittek. E közben a nagy teremben gyülekeztek a parancsnokló tábornokok, köztük Caprivi birodalmi cancellár, az osztrák-magyar katonatiszti küldöttség és Kutosov orosz tábornok, kiket itt a császár üdvözölt. Ezután Moltke gróf lépett be Waldersee vezérkari főnök és az összes magasabb rangú vezérkari tisztek kíséretében s a császár és tábornoki kar, majd később a trónörökös és valamennyi herceg szerencsekívánatait fogadta. A délelőtt folyamán a többi közt az orosz cártól és a svéd királytól is érkeztek üdvözlő táviratok.

Bécsből katonai küldöttség ment Moltke üdvözlésére Berlinbe, mely ő felsége üdvözlő levelét adta át az ünnepeltnek.

A Moltke gróf tiszteletére este rendezett fáklyásmenetben huszezernél többen vettek részt. Képviselve volt Berlin lakosságának minden rétege pártkülönbség nélkül. A menetet, melynek elvonulása másfél óránál tovább tartott, festők és szobrászok rendezték művészies csoportozatokba. A rendező bizottság elnökének üdvözlő beszédére válaszolva, Moltke gróf köszönetet mondott Berlin polgárságának e megható tüntetésért, mely őt büszkeséggel és örömmel tölti el. A német birodalom új fölépítése és az, hogy Berlin nagygyá lett, Vilmosnak, a nagy császárnak műve. Ha azt mondják, hogy ebben ő neki is van része, ő sem feledkezhetik meg a hű társakról, a vitézekről, a kik halálukkal pecsételték meg hazájuk iránti hűségüket. Ismételtén köszönöm e fényes tüntetést! végzé Moltke szavait. Egy hölgy lendületes üdvözlésére, a ki Germania-kosztyumban volt öltözve, Moltke gróf ezt válaszolta: Germania büszke lehet a birodalmi székvárosra, a hol egy hazafias eszme elég arra, hogy a város valamennyi polgárát egyesítse. Elfogadja a hódolatot Germania és a német nép nevében.

Rejtélyes katonatiszt. Rendkívül érdekes ügyben ítélt Toulonban közelebből a hadbíróság. Egy fiatal hadnagy, az elsassi származású Wenert ült a vádlottak padján s a bűn, miért felelősségre vonták, desertálás. Wenert kipróbált tiszt, Tonkingban derekasan megállta helyét s bár csak azelőtt másfél évvel lépett a francia hadseregbe, hősies magatartásáért vállrojtót kapott. A tonkingi hadjárat után beosztották a tengerészeti gyalogsághoz. Előjárói nagy jövőt jósoltak neki, mert példás jellemű, bátor katonának mutatta magát mindig. És mégis eltűnt. Ezelőtt félévvel nyoma veszett; azóta nem látta senki, hogy hol lehetett, — mígnem közelebből maga jelentkezett. Elmondta, hogy családi kötelessége volt két emberrel megverekedni. Tanuk, orvosok jelenlétében halálra sebezte mind a kettőt. Aztán el akarta kerülni a törvényt s azért elme

nekült. Mivel azonban nem tud kardja nélkül élni, visszatért ismét. Hanem, bármennyit faggatták, sem áldozatainak nevét, sem a tanukat nem akarta elárulni. A hadbíróság tagjai ismerték bajtársukat egytől egyig s annyira megbíztak benne, hogy a desztálás vádjá alól fölmentették. Az ítéletet nagy örömmel fogadta egész Toulon.

Festő és fényképész. Delacroix-nak közelebb-ről Párisban emléket állítottak s ebből az alkalomból a nagynevű művészről érdekes apróságot eleve-nítenek föl az újságok. Egy ízben Delacroix kiment a vásárba s a többek között beállított egy Bourdillat nevű gyorsfényképész bódéjába, hogy levétesse magát. A midőn a fényképész a kellő pose-ba akarta igazítani a művészt, ez a kontár fogások láttára egész előadást tartott az ámuló fotografusnak, aztán leült s oda kiáltotta: „Most pedig photographáljon le!“ A fénykép rövidesen elkészült s a mikor Delacroix kezéhez kapta, akkor meg az árnyékolásról tartott a photographusnak előadást. Ez kíváncsian tudakozódott tőle, hogy kihez van szerenésje. — „Én — felelt a művész — Delacroix vagyok, a festő.“ — „Rendkívül boldognak érzem magam, hogy ilyen nagy művészt fényképezhettem. Beh kár, hogy nem lett ön fényképész; kitűnő photographus vált volna belőle.“ — Delacroix megköszönte a photographus sajnálkozó elismerését és távozott, a photographus pedig azonnal csináltatott címtáblát, ilyen felirással; „Bourdillat Arthur vásári fényképész, Delacroix tanítványa.“ Ez a tábla 15 éven át ékeskedett bódéja fölött.

Jack a hasmetsző végezte bizonyára a véres munkát, melynek Hampsteadban tegnap reggel nyomára jöttek. Egy londoni távirat szerint ugyanis ott egy 32 éves nő iszonyuan elcsönkített holttestére akadtak. Feje a törzstől majdnem teljesen el volt választva. A rendőrség eddig semmi pozitív adatot nem birt a gyilkos kilétére vonatkozólag megállapítani.

Léghajózás az északi sark felé. Két fiatal ember, Besançon léghajós és Heomitte csillagász légi útra készülnek az északi sark felé, hogy fényképfelvételeket és meteorológiai megfigyeléseket tegyenek. A léghajó 15,000 köbméter térfogatú s 16,500 kgr. súlyú lesz és 1000 kgr. nyomásnak képes ellenállani. Készül még hozzá négy kisebb léghajó is 50—50 köbméter ürtartalommal. A léghajó kosarában lesz nyolcz kutya; egy szán, egy mentőcsónak és egy hónapra élelmi szer. Az expedíció költségéi 560,000 francban vannak megállapítva, az expedíció tartama pedig — azonban semmiesetre sem 1892. előtt — hat hónapra van tervezve.

Indián házassági ajánlat. „A többé már nem szokatlan uton“ való házassági ajánlatot most már az észak-amerikai indiánok is kezdik igénybe venni. A „Prairie Journal“ ugyanis nem rég a következő hirdetést közölte: „A Hayuse törzs főnöke 1000 lovat ígér egy jó családból való tisztes fiatal embernek, a ki 18 éves lányát nőül veszi; csupán annyit kíván meg tőle, hogy az indiánok földjén telepedjék le és jól értsen a földműveléshez, mert azt az indiánoknak tanítania kell. A lovak értéke körülbelül 80,000 dollár. Az ifjú indián hölgy középtermetű, szabályos vonásu, fekete szemű, gyöngyörű hajzatu

és erős testalkatu nőszemély és a mellett sok szorgalommal és kellemmel van megáldva.“

Kié a kaviár? Erről az olasz-görög háborúról még nem tud a világtörténelem, pedig most vívták ki ezt a felek hatalmas apparátussal. Egy szerencsétlen tudós azt merre állítani, hogy a kaviár szót olasz író említi először. A tény világos: Platiza, ki a XV. század olasz írója volt, jegyzi föl első ízben ezt a szót. Ez óriási ingerültséget szült a görögöknél, mert nem lehet, hogy ez a hatalmas név csak 400 éves legyen — és gondolatnak is absurdum, hogy olasz legyen. Egy görög lap elindult az ütközetbe, melyből győztesen tért vissza. S most már tudja meg az egész világ, hogy a görögöt nem verte le senki. Mert Saloniki püspöke, Eustatius, ki a XII. században élt, a halakról írt munkájában a fekete és piros kaviárok ismertetve vannak. Sőt ugyanebben a korban élt Ptochoprodosches satyra-írónál is ott ragyog a „kaviár.“ Ugyanis ő egy költeményben arról zengedez, hogy miként tartják meg a kanonokok a böjtöt, s itt a pompás ételek közt főlemlíti a „hairaion“-t, Minthogy pedig Konstantinápolyban akkor a „hairaion“-k éltek, a kik nem mások, mint kaviárkereskedők, a hairaion meg kaviár — így a kaviár görög. S most már nyugodt lehet mindenki, a kit ez a kérdés lázas izgalomba ejtett.

Irodalom

„Földön járó csillagok.“ Jókai Mórnak drámai prologja, melyet a magyar színművészet száz esztendő örömapjára írt és mely a nemzeti színházban színre került, könyvalakban megjelent. A prolog elárúsításából befolyó egész jövedelmet a szerző a nemzeti színház nyugdíjintézetének engedte át.

A „Hét“ 43-ik számának borítékát Prielle Cornélia, a kiváló művésznő arcsképe díszíti és a lap tartalmának egy jó része a színházi jubileumra vonatkozik. Két gyönyörű cikk, egyik a nemzeti színház október 24-iki előadásáról, a másik Prielle Cornéliáról, mely tartalmával, játszi könnyed előadásával a legszebbek közé tartoznak, a melyeket e genreből olvastunk. Várady Antal prologjából egy részlet és a száz év előtti első magyar színlelőadásnak a rajza fejezi be a színházra vonatkozó cikket. A novellisták részéből Kozma Andor „Virág Lenczi“ című novellája és Bede Jób megragadó szépségű, kissé exotikus rajza: „Haza felé“ emelendő ki. Az első cikket, mely e lapban mindig súlylyal bír, Hock János írta. Társadalmi kérdéssel, a szegénységgel és nyomorral foglalkozik. Fenkölt érzés, hatalmas gondolatok a rendes reflectáló újságcikkek színvonala fölé emelik. Érdekes divatcikk. Szép szerkesztői rovat, pikáns apróságok halmaza fejezi be a rendkívül sikerült füzetet.

„A Hét“ előfizetési ára egész évre 10 ft, fél-évre 5 ft, negyedévre 2 ft 50 kr. Előfizetési pénzek „A Hét“ kiadóhivatalába: Magyar Tudom. Akadémia palotája Budapesten, küldendő.

Bábeli zavar regale-ügyekben. Az italmérsi jövedéki törvények az év folyamán oly nagymérvű és gyökeres változásokon mentek át, hogy annak szövevényei közt a laikusnak eligazodni teljes lehetetlen-

ség s egyes bonyodalmas kérdések megfejtése az ez ügyekkel behatóan foglalkozó szakembereknek is gondot és fejtörést okoz. Pedig e törvény hazánk lakosságának igen tekintélyes részét közelről érdekli és naponta merülnek fel esetek, melyeknél az illetők anyagilag érdekelve vannak s így azok helyes elintézése nagyon is érdekükben áll. A „Magyar Kereskedők Lapja“ az egyedüli organum szakirodalmunkban, mely felismerve a regale-ügyek fontosságát és méltányolva az érdekelt közönség érdekeit, önálló rovatot nyitott hasábjain a regale-ügyek megbeszélésére és ismertetésére. Ennek állandó vezetésére sikerült Osváth Imre kir. törvénytörvénybíró urat, a ki a lap előfizetőinek minden a lap szerkesztőségéhez intézett regale-kérdézősködéskére, a lapban készséggel ad választ szakszerű részletes utasítást és tanácsot. Egyetlen ilyen tanács és útbaigazítás bőven kárpótol azért a csekély összegért, a mibe a lap előfizetése kerül, melynek különben a kereskedelem összes érdekeit felkaroló beltartalma olyan, hogy az minden kereskedő és iparos-üzletemberre nézve nélkülözhetetlen tájékozható és vezetőül szolgál. A „Magyar Kereskedők Lapja“ előfizetési ára félévre 4 ft s negyedévre 2 ft, mely összeg a lap kiadóhivatalához (Budapest VII. Erzsébet-körút 27. sz.) legezlszerűbben postautalványon küldendő be.

Brassói vasútforgalom.

Vonatindulások.

Budapest felé: vegyesvontat reggel 4 órakor; gyorsvontat délután 2 óra 43 perczkor; személyvontat este 10 óra 32 perczkor.

Bukarest felé: személyvontat reggel 5 óra 30 perczkor; gyorsvontat délután 2 óra 33 p.-kor; vegyesvontat délelőtt 9 óra 48 perczkor.

Vonatérkezések.

Budapest felől: személyvontat reggel 5 óra 20 perczkor; gyorsvontat délután 2 óra 23 p.-kor; vegyesvontat este 10 óra 31 perczkor.

Bukarest felől: gyorsvontat délután 2 óra 13 perczkor; személyvontat este 7 óra 21 p.-kor; vegyesvontat délután 5 óra 50 perczkor; pénteken reggel 7 óra 23 perczkor különvontat érkezik Predeáról.

SÜKETEKNEK!

Egy személy, ki egyszerű háziszer által 23 éves süketésgből és fülzúgásból kigyógyult, hajlandó e szer leírását német nyelven megkeresésre bárkinek ingyen megküldeni. Czim: *Nicholson J. H., Bécs, IX. Kolintutca 4. sz. a.* (293) 7—52

Brassói piaci árak.

— Az első erdélyi bank jelentése. —

Brassó, 1890. október hó 30 án.

Román papírpénz à 100 frank	45.20 vétel	45.40 eladás
„ ezüstpénz à 100 „	45.—	45.20 „
Napoleon d'or (aranypénz) . . .	9.05	9.08 „
Török lira	10.28	10.38 „
Arany	5.37	5.45 „
Orosz papírrubel	138.—	140.— „

A szerkesztésért felelős:

Dr. Vajna Gábor.

Társszerkesztő:

Kis-Küküllőm. részéről: Gyöngyössi István (D.-Szt.-Márton)
Laptulajdonos: Harmath Lajos.
Kiadó: Alexi könyvnyomdája

H I R D E T M É N Y E K.

Une dame française, (Parisienne), institutrice diplômée, femme d'un professeur d'ici, a l'intention de former un cours de français pour dames. — Adresse: Felső-újuteza, 33.

Egy franczia nő, (párisi), okleveles tanítónő, egy idevaló tanár neje, franczia tanfolyamot szándékozik nyitni leányok számára. Bővebbet: Felső-újuteza 33. sz. a. (336) 1—1

Szám 4375.—1890.

Pályázati hirdetés.

A megyei közigazgatási erdészeti bizottság által a kőhalmi szolgabírói járásban megállapított homoródi,

alsó-rákosi, hévizi, kőhalmi, süvénységi, lemneki és szász-tyukosi erdőőri állomásokra ezennel pályázat hirdettetik. Az erdőőr a járásának nevét viselő községben köteles lakni. Évi fizetése negyedes részletekben, a járáshoz tartozó erdőbirtokok által utólag. fizetendő 240 ft.

A fenti állomásokra pályázni akarók felhivatnak, az erdőörvény 37-ik §-ában előirt teljes minősítést igazoló okmányaikkal felszerelt pályázati folyamodásukat folyó évi **november 7-ig** az alólirt főszolgabíróhoz annál bizonyosabban beterjeszteni, mivel a később érkező folyamodványok tekintetbe vétetni nem fognak.

Kőhalom 1890. október 24-én

A járási főszolgabíró helyett: (339) 2—3 Boér, szolgabíró.

Brassó, nyomtatott ALEXI könyvnyomdája.